

- 1. *Kultur og særegenheter i Asia***
- 2. *Politisk risiko***
- 3. *Makroøkonomiske utsikter***
- 4. *Valutarisiko***

Hva kan D&B gjøre for å møte stadige endringer i Asia?

1. Kultur og særegenheter i Asia

Store land

Befolkningen i Asia utgjør over 60% av hele verdens med totalt 3,8 milliarder. Kina og India alene huser hhv 20% og 16% av verdens totale befolkning

Annen kultur enn vår

- Konfusius
- Hinduisme
- Buddhisme

Enkeltmennesket versus Fellesskapet

Kreativitet versus Disiplin

Ytre lover versus Indre motivasjon

Unge versus Eldre

Alle land har sin historie.

Alle folkeslag har sitt å være stolte av.

Kina var sykmeldt i hundre år og litt mer.

Og er nå på vei tilbake.

2. Politisk risiko

Store forskjeller mellom landene:

- Kina (inklusive Hong Kong)
- India og Japan
- Pakistan og Bangladesh
- Taiwan og Korea
- Indonesia og Filippinene
- Malaysia og Thailand
- Nepal og Bhutan
- Kambodsja og Vietnam
- Tyrkia og Saudi-Arabia
- Irak og Iran
- Russland og Mongolia
- Kazahkstan og Turkmenistan
- Uzbekistan og Kyrgyzstan

Kina: Hvor lenge kan man ha valgmuligheter i økonomien (marked) uten å ha det i politikken (demokrati)?

India: Hvor lenge kan overklassen beholde makten i stor grad for seg selv?

Mer generelt: Hva menes med demokrati?

På sikt: Maktbalansen skyves østover?
USAs unipolare moment over?

3. Makroøkonomiske utsikter

August 2007: Subprime crisis i USA

Samlet tap: 500 – 1000 mrd \$
Merkes i Asia, bl.a. Hong Kong

2005 – 2007: utenlandske banker går inn i de tre store kinesiske (CCB, BOC, ICBC)

2007 – 2008: SWF i Asia går inn med frisk kapital i vestlige banker (nærmere 100 mrd \$)

De-coupling: det nye ordet – resten av verden mer robust overfor nedgangstider i Amerika.

Vekstutsiktene globalt ned fra noe under 5% til noe over 3%

Ubalanse i handel – USA store underskudd, Kina store overskudd

- Bevegelse i riktig retning
- Kina behov for å øke offentlige forbruk
- USA trenger å spare mer

Inflasjon: klart stigende - oljeprisen øker, matvareprisene øker. Politisk problem når inflasjon skaper større forskjeller.

Arbeidskraft: er det god tilgang på i Asia. Økende lønn til de som har best kvalifikasjoner.

Kapital: er det også god tilgang på. Spareiveren i Asia høy. Sammenheng med den demografiske utviklingen.

Globalisering: til fordel for Asia. Har gjort god bruk av den eksisterende internasjonale orden, med USA i førersetet.

Utsiktene fremover preget av usikkerhet:

1. Oljepris
2. Subprime crisis
3. Kyote/miljø
4. OL i Beijing
5. Ny president i Amerika

4. Valutarisiko

Hva med dollarkursen? Har trolig svekket seg "nok" mot euro. Men yuan vil trolig fortsett å styrke seg mot dollaren.

Hva med eurokursen? Euroen virker klart for sterk mot yuan.

MEN: Tre valutaer og må nøye oss med to uavhengige eller separate valutakurser.

$$1 \text{ USD} = 7 \text{ CNY}$$

$$1 \text{ EUR} = 1.50 \text{ USD}$$

$$1 \text{ EUR} = (7 * 1.50) = 10.50 \text{ CNY}$$

Hva med rentene?

- Behov for høyere rente i Kina. Men kan gi for sterkt press på valutakursen.
- Eurorenter opp i juli
- Styringsrenten holder seg i ro for dollar
- Store valutaeserver i bl.a. Kina og Japan. Noe som tyder på at man vil vekte seg ned i dollar? Økonomiske og politiske konsekvenser.
- Valutaeserver som diversifiseres bredere. Sovereign Wealth Funds (SWFs). Amerikanere noe engstelige her.